

deres Tilslutning til Lovforslagers Principper. Værlighed til at formulere den afvigende Opfattelse, som de have haft for Dje, og med Hensyn til hvilken de have taget Forbehold, og til at fremstille Tingets Afgørelse deraf, og det bør i det hele fra hele Flertallets Side gives disse Principspørgsmaal en anden og grundigere Behandling end den, der kunde finde Sted i For. En grundig Behandling kunde jo ikke finde Sted, fordi man vilde vise Resignation. Det er jo ikke saa eller ubetydelige Spørgsmaal, man har ladet ligge. Ganske vist, der er ogsaa en Mængde Detailspørgsmaal — dem skal jeg slet ikke komme ind paa her — som vi ligeledes gik forbi, fordi vi i alt Fald ikke med nogen Sikkerhed kunde se, at der var nogen væsentlig Fare ved de Afgørelser, der vare truffne i Lovforslaget, Detailpunkter, som f. Eks. de, der fra et Købstadsmedlems Side ere bragte frem i det andet Ting nu i denne Samling. Men det, jeg atter og atter maa fremhæve, er, at i de store, vigtige Principspørgsmaal har der ikke været forelagt dette Ting saadanne formulerede Forslag, som gæve det Værlighed til at udtrykke sin sande, virkelige og holdbare Mening om Sagen. Dertil regner jeg for det første det store Spørgsmaal, som blev berørt ved første Behandling her i Tinget, nemlig om det store Tilskud til Stolen fra Statens Side, som Lovforslaget er bygget paa, dette Tilskud, som mindst med 1½ Million Kr. stigende vil forøge det, Staten hidtil har bidraget til Folkestolen. Det blev ved første Behandling her i Tinget omtalt, at der dertil saa en Fravigelse fra et Ordningssynet, som dette Ting hidtil havde holdt paa, eller som man hidtil havde arbejdet under, og det er vittterligt, at der i alt Fald hos mange maatte rejse sig det Spørgsmaal, om ikke et saa stort Bidrag fra Statens Side maatte medføre en Dmvaeltning i de bestaaende Forhold eller en væsentlig Forandring i det bestaaende paa et andet Punkt, nemlig med Hensyn til Statens Indflydelse, Tilsyn og Magt i Folkestolen. Det Spørgsmaal hørte til dem, som væsentligt forsvandt i Udvalget og ikke kom frem senere, i alt Fald ikke blev formulerede faaledes, at Tinget kom til at tage definitivt Standpunkt. Dermed hænger det jo ogsaa sammen, at et andet Spørgsmaal ligeledes forsvandt under den Resignation, Flertallet udviste. Spørgsmaalet, om Fordelingen af dette Tilskud var den rette, om den ikke kunde baseres paa et noget andet Grundlag end den noget formelle Lighed; Lovforslaget havde gennemført mellem Kommunerne, et Synspunkt, der særlig blev fremdraget af

det ærede Medlem, der ved første Behandling tog Ordet paa Købstædernes Begne. Endelig er der for det tredje det ogsaa med disse Ting sammenhængende Spørgsmaal, om ikke Bidraget fra Statens Side, hvis det vakte Betænknelighed, væsentlig kunde formindskes eller bringes ned, naar man forandrede Forfremmelsesforholdene, eller naar man forandrede Princippet for Fordelingen til Kommunerne. — Jeg taler ikke om, hvorledes mit Standpunkt er til disse Spørgsmaal, jeg mener blot, det er nødvendigt, at et Udvalg kommer til endeligt at drøfte og Tinget til definitivt at tage Stilling til Spørgsmaalene. Thi den Tilslutning, der er given fra Tinget og Flertallets Side, har i Virkeligheden som bunden til Forudtæntninger og given med Forbehold ikke noget Værd for de andre Lovgivningsfaktorer.

Det samme gælder om et andet stort Principspørgsmaal, som ligeledes blev draget frem ved første Behandling, nemlig om Sammenstillingen af Skolerne paa Landet og Skolerne i Købstæderne, hvorved de bringes ind under disse ensartede Regler, var hensigtsmæssig og rigtig, og om ikke den Bestræbelse, som dertil tydelig lagde sig for Dagen og vistnok ogsaa vilde virke i Retning af at højne Folkestolen paa Landet, for Købstædernes Vedkommende vilde virke i modsat Retning, om den ikke der stemmede op for en Udvikling, som til Dels i mange Købstæder var naaet videre, end Lovforslaget tilføjede, om man altsaa ikke ved at bringe Skolerne paa Landet og i Købstæderne ind under ensartede Regler vilde lægge Udviklingen i Købstæderne, i alt Fald de store Købstæder, paa en Forhøjning, som vilde virke til Stede. Dette Punkt blev fremdraget stærkt og vægtigt fra en Side ved den første Behandling af Lovforslaget og fandt ogsaa sit Udtryk i Betænkningen fra flere Medlemmers Side, som toge det Forbehold med Hensyn til dette Punkt, at de under andre Forhold vilde stille Forslag. Jeg kan ogsaa i Forbindelse dermed nævne Spørgsmaalet om Rjøbenhavns Stilling til Loven, hvor Landstingets Holdning ogsaa væsentlig blev bestemt ved Hensyn til at gøre Afvigelsen fra det af det andet Ting vedtagne saa lille som muligt, medens der over for hinanden stod to Opfattelser, hvoraf den ene gik ud paa, at Rjøbenhavn overhovedet slet ikke hørte ind under denne Lov, og den anden gik ud paa, at det Tilskud, som var bestemt for Rjøbenhavn, var uretfærdig bestaaet. Jeg kan fremdeles som et vigtigt Punkt, der gik ud af Forhandlingens som Følge af den Resignation, vi maatte udvise, nævne et Spørgsmaal, hvor Regeringsforslaget havde